

TARTOMÁNYUNK ÉLETÉBŐL

*) Megjelent a „Tartós békért, népi demokráciáért!” 1. (322.) számaiban

A kommunista és a munkáspártok állhatatosan küzdenek ezek ellen a lennhatóság szellemétől idegen jelenségek ellen, azokban az országokban pedig, amelyekben kormányzó pártokként működnek, az állami apparátusban is igyekeznek megszüntetni ezeket a jelenségeket. Csu En-laj elvtárs az országos kínai népképviselői gyűlés ülészakán elmondott beszámolójában hangsúlyozta: „A központi bizottság és a kormánybizottság követelte, hogy az ország valamennyi állami szervének dolgozó és vezetői alkalmazzák az erőfeszítéseiket a bürokratizmus és az aktatologizálás megszüntetésére, a bírálat és az önbírálat kiterjesztésére, a néptömkeghez fűződő kapcsolataik erősítésére”.

A nagyszentmiklósrajoni Perjámos község könyvtárát naponta számos román magyar és német anyanyelvű dolgozó látogatja. Andrieș Florica munkájával kiütemezett könyvtáros segítségével nyújt a könyvtárat látogató dolgozóknak, hogy az őket érdeklő legjobb könyveket válasszák ki.

Képünkön a könyvtár olvasóterme látható.

Steiner Izidor,
levelező.

A jó munka eredménye meg is látszik. Rövid idő alatt 16 traktor javítottak meg teljesen. Javítás alatt van még 44 traktor, amelyek közül haton egész kevés a munka. Nagy segítségét nyújt majd a GTÁ-nak a tavaszi kampányban a Szovjetuniótól kapott két új kukoricavetetőgép.

A vársándi „G. Dimitrov” kollektív gazdaságban nemrég történt a jövedelemelosztás. Azok a kollektivisták, akik kivettek részüket a munkából, nemcsak ellátásukhoz szükséges gabonát kaptak, hanem kerül abból eladásra is bőven.

Pacuraru Dumitru kollektivista családjával az elvégzett 1122 munkanapért 2805 kiló búzát, 8976 kiló kukoricát, 448 kiló árpat, 48,81 kiló kukrot, több mint 2000 lejé vitt haza. Bodirlau Ioan 2302 kiló búzával, 2368 kiló kukoricával, 368 kiló árpalval és 2300 lejell gyarapította gazdaságát. Pócs József sem panaszkodhat, az egyedül ledolgozott 467 munkanapért csak búzából több mint 11 mázsát vitt haza.

★

Néhány nappal ezelőtt a pécseki „Vasile Roaită” kollektív gazdaságban is kinyílt a téséget ontó raktár ajtója. Egy másuttán töltek meg a zsákokat jó munka gyümölcsével. Horváth János családjával 843 munkanap dolgozott, ezért több mint 21 mázsa búzát, 30 mázsa kukoricát, 3 mázsa árpat és még egyéb terményt kapott. Bőséges jutalásban szesült Cheveresan monail, Kovács Józse és Tóth Pál kollektivisták is a jövedelem

Ususau faluból sok fehérburgonyát, Szőlős köz-
ségéből fejtes káposztát,
Cintéiről és Szedérhátról
csirkét, pulykát, tojást hoz-
tak a termelők. A szent-
annaiktól fejtelt, túrót,
vaját, a pankotaiaktól,
pecskásiaktól, varjasiaktól
szalonnát, füstölt húst,
kolbászt vásárolhatnak a
városi dolgozók.

Az állatvásárláren is
nagy a felhatal. Akinek
újszülendőg nem gyült
össze a dísznő ára, igyek-
szik január közepén meg-
vásárolni a hizót. A tor-
csot, szövetruháit vásárol-
nak. Akadnak azonban
olyanok is, akik kitarítják
az árakat, s ezért kénye-
lenek visszavinni áruiukat
azzal a reménnyel, hogy
az időjárás hidegebbre
fordulása idején jobb árak
érnek majd el. Ispan Nico-
lae Odvorsól és Secosan
Ioan Ususauról azzal a
gondolattal indultak el
otthonról, hogy a termé-
nyeikért kapott pénzben
bakancsot és mezőgazda-
sági szerszámokat vásá-
rolnak. Inkább engedtek
az árakból, hogy legyen

A termelők és viszont-
eladók szépen mosott friss
és jól elrendezett árúja
mellett az „Aprozar” sá-
ros répája, zöldcseleje
azt mutatja, hogy szocia-
lista kereskedelmünk dol-
gozóit még mindig nem ta-
nulták meg a kereske-
demnek azt az alapvető
követelményét, hogy az
áru izlésesen kell elren-
dezni és tisztán, vonzó ál-
latpotban kell a vevő elé
rakni. Az „Aprozar” kitü-
nő minőségű répája mind-
össze 80 baniba, a fől re-
tek 50, a kalarabé 55, a
burgonya 20 baniba kerül.

most téli idején sem kérnek
többet a termelők, mint
2,50 lej, de 2 lejért is szí-
vesen odaadják. Egyre né-
velszik azoknak a termé-
lőknek száma, akik igye-
keznek minél több áru-
hozni a piacra, s így a
dolgozók élelmiszerellátá-
sa érezhetően javult. A fa-
lusi dolgozók körében a
part és a kormány gazda-
sági politikája iránt egyre
fokozódó bizalom nyilván-
ult meg, javult a falu és
város közötti árucserefor-
galom és így a dolgozók
ellátása is.

R. A.

December 16-án fejeződött be a főző-mesterek kéiképző tanfolyama. A szakkepesített 16 munkás nagyban hozzájárul majd a termelés növeléséhez. A gyár vezetősége a szinvesztésig csökkentését az ellenőrző megterjesztésével igyekszik megoldani. Ezért minden begyűjtő központba megfelelő ellenőrző-készületeket látnak el. A főző mesterek munkájának megkönnyítésére és a minőség javításá céljából több központban gépészeteket végeznek.

A CFR főműhelyben szorgalmi munka folyik a tervfeladatok teljesítéséért és minél nagyobb megtakarítások eléréséért. A legjobbak közé tartozik Czuma Teodor brigádos bratár-gádja, amely az anyag helyes felhasználásával naponta 68 szazakek kalakadja túl normáját. A múlt év utolsó negyedében 1983 lej értékben 0,5 milliméteres feketelemez takarított meg.

Az öntödében dolgozó IMSz-brigád Suciu Mihai vezetésével is követendő példát nyújt. A brigád a fektások csapok készítésénél 1475 lejt takarított meg, napi normáját pedig rendszeresen túleléri.

Mint ismeretes, a Román Népköztársaság és India kormánya elhatározta, hogy kicserélik diplomáciai képviselőiket. India kormánya most hozzájárult ahhoz, hogy Mihai Mănescu, a Román Népköztársaság indiai rendkívüli és meghatalmazott miniszterével nevezze ki, a Román Népköztársaság kormánya pedig beleejegyezést adta, hogy Raszesswar Dayal India bukaresti rendkívüli és meghatalmazott miniszterével nevezze ki. (Agerpres)

Közművelődés ★ Irodalom ★ Művészet

MIHAIL EMINESCU:

A nagy román költő születésének 105. évfordulója alkalmából közöljük az alábbi két verset.

CSÁSZÁR ÉS PROLETÁR (RÉSZLET)

Törjétek össze végre a jogfosztotta rendet,
Mely mindent kétfelé oszt: itt gazdag, ott szegény.
Ki meghalt, az jutalmat se kap, de meg se szenved,
Hisz' jussa már e földön mindeneknek teremhet,
Legyen testvér e egyenlő itt minden gyenge lény.

Törjétek össze Vénusz szobrát, amért meztelen,
Es tüzbe mind a festett hab-testek vásznait!
Ok érlelik meg átkos hitét a lelkeinkben
A testvértől tökélynek, — s ok kényszerítik itt lenni
Kerítők hálója a nép leányait.

Tiporjuk el, mi senyvedt szívet tüzelne lázra:
A templomot s a kastélyt, hol bűnök ezre nőtt;
A zsarnok szobra tüzzben rotyogjon, mint a láva:
Hogy oly rabok nyomát is a köről elsikálja,
Kik bárhol e földön követni készek öli.

Es döntsetek le mindent, mi cifrákódva pompáz,
Az életről vegyétek le gránit-köntösét!
Mi bíbor és aranydísz, könny, inség, árva csontváz:
Legyen tünékeny álom, varázs, — de nem bolond láz,
Es szentetlen suhanjon a mély időbe szét.

E romból rakjatok fel hatalmas gule-tömböt.
Mi új „memento mori” történelmünk terén;
Ez lesz a mű, miir által a lelketek kiöntöd
Időtlen századokba, — nem póre test, oszmörölt
Mosoly a szájha száján, ravasz vigyor szemén.

Oh jöjj, moló özönvíz, — elég volt várni, egyre,
Hogy megéled: itt a jóból miféle jó lakadt;
Hiéna-hang helyében ma szajkó szól fecsegve,
Hol barhár dult a muliban: irigy les uri kegyre,
Megváltozott a külszin, — a rossz, az megmaradt.

Es akkor visszatér majd a szép anyanok újra,
Amelyről ősi monda sok kék csodát rege,
Oromból mindeneknek egyenlőkép kiútja,
S a zord háfal, ha éltet kis mécsesét kifújja,
Feléd, mint szöke angyal, megbékítő lebeg.

Ha haldokoltok egyszer, nem örül gond, se bánat,
Fiutok él képpen, mint élni vágytatok;
Nem kongat ám harangok vasnyelve gyászimákat
Azért, kinek szívébe gyönyör derűje áradt;
Nem sirhat senki: úgy élt, hogy nem márták bajok.

Fordította: LAJTHA GEZA

Ó, ANYÁM...

Ó, anyám, jó anyóskám, idők párától
Szavad a lombzúgással hozzám riogva szól,
Sötét sirbortolt ormán, szent hamvaidd felett
Az őszben és a szélben gyászfüvek lengenek,
Utánozzák a hangod, bólogatnak zörögve...
Órőkre ott zörögnek, s te alszol mindörőkre.

Ha meghalok, felettem egyet se sirj, szívem!
A szent hársról egy ágat szakíts le szeliden,
Nagy gondosággal ültess bús fejem fölébe,
Arra az ágra hulljon könnyeid özője;
Majd nézd meg, hogy komorlák árnyéka rá a rögre,
Órőkre nő az árnyék, s én alszom mindörőkre.

De hogya úgy esik majd, hogy közösen halunk.
Ne nyirkos cinterembe vigyük haló porunk!
Ott ássák meg sirunkat, a szép vízpart felett,
S bennünket egy koporsóágyába fektetnek,
Hogy boldogan boruljak, míg a világ, elődbe...
Órőkre zug a nagy víz s mi alszunk mindörőkre.

Fordította: JEKELY ZOLTÁN

A KUCSMA

A Könyök-utcában már szombat
délután elterjedt a hír: kucsma kap-
nak a kollektivisták. Valódi ször-
kucsma, belül fehér, gyapjas, kívül
fekete, vagy szürke és olyan is van,
amelyik kívül is fehér. Ki milyet
akar.

Balla János a Könyök-utcában
lakik, kollektivistá, de ő bizony nem
szól egy mukkot sem a kucsmaírók.
Hogyisne, méghogy kiválogassák a
legjavát.

Keveset aludt ezen az éjszakán.
Nem ment ki az eszéből a kucsma.
Mert úgy hallotta, hogy nem egyse-
rű, subaszörű kucsmaíró van szó,
hanem göndöröszörű, olyan asztra-
chán-féle kucsmaíró. Es ha így van,
annak fele se tréfa.

A virradat már talpon érte. Csiz-
mát húzott, felvette új, fekete téli-
kabátját, fejébe nyomta a fakó ka-
lapot és indulni készült. Nem is regge-
lizett.

Iréne, a legkisebbik leánya az
ágy előtt öltözködött.

— Edesapám! — kiáltotta — vár-
jon meg! Várjon meg!

Az öreg megtorpant. Még az este
megígérte, hogy magával viszi Iré-
nét, akit gyermekei közül a legjob-
ban szeretett. Apa és leánya együtt
dolgoztak a kollektívában.

— Siess, mert itt maradsz — lé-
pett vissza Balla János és egyszer-
re elborult az arca. „Nem lesz sze-
rencsém, mert visszajöttem” — gon-
dolta, de azért megvárta Irénkét és
együtt indultak utnak...

A rakárban Irénke előbb a sok
szép ruháneműt nézegette, amit a
szövetkezők kaptak, edesapja pe-
dig a kucsmaíró próbálgatta.

— Nagy e, kisjányom — húzta le
fejről az első és másikat nyúlt.

— De válogatos lett egyszerre —
jegyezte meg csendesen Irénke.

Az öreg nem zavartatta magát.

— Miért ne, ha lehet.

Azzal másikat próbált.

— E meg kicsi — mormogott
Balla János.

Végre a hatodik jónak bizonyult.

Olyan jónak, mintha a fejére szabták
volna. Es emellett szép is volt — fe-
kete göndör szőre csak úgy csillog-
zott.

— Ez az anyém, — bökte ki —
ezt nekem csinálták.

Tükör is volt a rakárban, ott né-
zegette magát, hol jobbra, hol balra
csapta fején, beütötte a tetejét is.

„Na né, olyan vagyok, mint egy le-
gény” — gondolta magában, hango-
san pedig ezt mondta:

— Na, mit szólsz hozzá, kisjá-
nyom?

Iréne néhány lépésre állt tőle és
egy szürke, göndöröszörű kucsmaí-
ró simogatott. Szinte kékszerű volt a
színe, majdnem olyan, mint két
gyöngy szem. Szerette volna fel-
próbálni, de szégyelte: mit szólnak
az emberek. Pedig amikor a városba
járt látott egyet... haj, de szép volt,

szürke volt az is és göndöröszörű —
viselője pedig kékszerű és szöke,
éppen olyan, mint ő. Meg is fordult
utána, hátulról is látni akarta. A te-
teje be volt ütve hosszukás ivbon és
balra dült az egész sapka. Azóta, ha
beletékitett a tükörbe, odaképzelte
szöke hajára a kis szürke kucsmaí-
ró és nagyon szépek találta magát.

Másnap, harmadnap azonban le-
mondott a kucsmaíró. „Városnak
való az, nem falusnak. Megszólják
az embert, ha ilyesmit tesz a fejé-
re”.

Es most újra feléledt benne a vágy
a szürke kucsma után. Megveszi,
még akkor is, ha soha nem teszi a
fejére — határozott.

— A meg neked lesz jó — lépett
mellé az öreg és szélesen mosoly-
gott.

A fiatal lány apjára tekintett, az-
tán gondolt egy merészet. Felkapta
a kucsmaíró, beütötte a tetejét és fejé-
re nyomta.

— Ugye, hogy jó lesz? — kérde-
zte nagy komolyan.

Az öreg meglepődve nézett gyer-
mekére, csak most látta, hogy meg-
nőtt az ő legkisebb leánya.

— Nagyon jól áll a piros arcod-
hoz, — ismerte el — csakhat nem
neked való az, fiam.

— Már pedig én megveszem, —
kiáltott fel Irénke.

— Ugyan ne ostobáskodj, te gyer-
mek!

— De hiszen maga mondta, hogy
jól áll... akkor miért nem való ne-
kem?

— Azér!

— Miért?

— Azér, mert mi falun lakunk.

— En megis megveszem.

— Megveszed?

— Meg.

— Akkor nem gyűssz velem végig
az utcán.

— Tán szégyenli a saját gyerme-
két?

— Azt nem. Csak azt a szürke
vacakot a fejeden. Azt szégyenlem.

— Akinek nem tetszik, ne nézzen
rá.

Es ezzel be is zárult a vita. A lis-
tára felírták mindkettőjük nevét —
majd az elszámoláskor levonják a
kucsma árát. Csak akkor tört ki is-
mét a vihar, amikor Balla János a
rakár ajtajához ért és leánya kö-
vette.

— Vagy én megyek előre, vagy
te. Mert együtt nem megyünk. Er-
töd?

Iréne sirva fakadt.

A rakárfelelős, aki eddig szótla-
nul figyelte a fejleményeket, most
megszólt.

— Amit a városi fehérmépek a fe-
jükre tesznek, azt a falusiaknak is
szabad, János bátyám. Szavama,
nem hittem volna, hogy ilyen...

Tovább nem folytathatta, mert az
öreg felrántotta az ajtót és úgy be-
csapta, hogy a csizmája sarkán kop-

pant.

Az uton hó csikorgott a csizmája
alatt és hideg zuzmarát csapott arcá-
ba a szél. Egy ideig a szokottnál na-
gyobbakat lépett, hosszú karjait ló-
bálva. Lassan elszállt a mérge. Ere-
zte, hogy fázik a keze, hát zeebre
dugta. A nyakát is jobban összehu-
zta és erősen a fülére húzta a kucs-
maíró. „Milyen jó meleg, — gondolta
magában — olyan, mint a kemence
bujbja”.

Arra gondolt, hogy megöregedett
és életében ez az első új kucsmaíró.
Télen, többnyire zsíros kalapját bé-
lette ki a felesége holmi rongydara-
bokkal. Es ha volt is kucsmaíró, az is
kopott volt, tarka-barka színű, vala-
melyik nagygazdától kapta, vagy
öcskén vásárolta neki az asszony.
Hogy irigyelte, ha valakinek új kucs-
maírót látott a fején... Hát most iri-
gyeljek őt. Van miért.

Amikor már közel járt a Könyök-
utcahoz, újra eszébe jutott Irénke, a
leánya. Eddig nem nézett vissza.

Csakugy félszemmel hátranézett.
Es alig husz méterrel mögötte jött
Irénke. Piros volt az arca, majd ki-
csillant és a fején vékony kis sál-
kendőt lebegett a fagyos szél.

Balla János megtorpant. Tekintete
a csomagra esett, amelyet Irénke a
háta alá szorított, majd leánya arcát
figyelte. Ugy érezte, hogy még a fo-
ga is összekoccan, pedig nem fázt.
Gyermekeit sajnálta, aki fagyosan
állt előtte a vékony fejkendőben. Ugy
látta, mintha még most is sirna.

— Még most is emészted magad?

— Kérdezte.

Iréne hallgatott.

— Látom, — folytatta az öreg —
könnyes a szemed.

— Azért könnyes, mert fázik a fe-
jem — hazudta Irénke.

— Azér?

— Azért, — hangzott a válasz,
majd csendesen hozzátette: gyerünk,
mert itt fagyok meg az utcákon.

— Megállj! — kapta el Irénke
karját az öreg. — Mégis megvetted?

— Meg.

— Add ide.

— Nem adom — lépett hátra
Iréne.

— Ha apád mondja, hogy add,
ide, akkor ne ellenkezz.

Iréne átnyújtotta a csomagot.

Az öreg arca megörnyült, bajusza
alatt elsuhan egy mosoly, aztán
letépte a csomagról a papírt, oda-
lépett a megszeppent lányhoz, ki-
oldotta kendőjét és fejébe nyomta a
szürke kucsmaíró. Még a tetejét is be-
ütötte.

— Most már indulhatunk.

Iréne mosolygott.

— Ne fázzon az én kisjányom, ha
nem muszáj.

Ugy látszott, hogy az öreg vala-
mivel egyenesen lépked, még a
fejét is felvetette, mint annakidején
legénykorában.

Török István

KISS JENO:

EMLÉK

Két karra véve egy-egy gyermek,
s a harmadik a hátamon,
így kaptattam volt föl a hegynek
emlékszel? Fújattam nagyon

és folyt a víz rólam patakzón,
barázdát mart a képeken;
ugy megtöröltem volna arcom,
de foglalt volt a két kezem...

Emlékszel még rá? Rég volt, rég, de
énnekem, lásd, eszembe jut.
Egy kissé sorsom rajza-képe
— úgy érzem — az a régi ut.

Egy új világot hordok ölben,
a holnapot, az életet —
és nincs mód rá, hogy letöröljem
a csurgó verítékemet.

(Az „Utunk”-ból).

ROZSA ALIZ:

Nem, — soha többé!

Ozenet száli,
és szárnyal a kiáltás,
Oceánok
és hegyhátak felett:

„Csak rajtuk áll a győzelem,
a kulcsa
kezünkbe van letéve
emberek!”.

Egy szó ez, mely
mint török hegy villan,
mint pörölycsapás
súlyos és konok.

A szívünknek szegezett
gyilkos műszert
ugy rombolja,
mint gépet a homok.

Kiáltások tovább,
ahogy a gyermek
sikoltva tiltón
hallatja szavát,
mikor vártatlandó
anyjára törnek

s ledöntik az
idegen katonák.
Kiáltások tovább,
mint kit örült gonosztevő
az égő házba zárt,
mint aki látja
bölcsőre száll a szikra,
roppan a tető
és hull a zsarat.

Nagy nemzetek
és kicsiny népek dolgos
fiai szólnak
s tetté lesz a szó.
A halálgyárosok
riadva nézik,
hogy nincs erő
erőnköz fogható.
Tiltó szavunk
körölszágul a földön
felmorajlanak
hócsucos hegyek
Vonaglanak
a bombatépott földek
visszhangozzák
harsogó tengerek:

„Nem, soha többé!”.

Özvegyek sikoltják
átbélve az egyetlen fiút
„Nem, soha többé!”.

dübbögi a távol,
a tárnamely
s az ut, mely messze fut.

Bűnhődni fog,
aki igent kiáltott
ki hívja

a rombolás szellemét.
Márványpaloták
ezemetelt kihányja
haragja vasseprűjével
a nép.

Mint a férget,
mely élő gyökeret rág,
ugy tapossa el
sarkai alatt.

Nem lesz egyéb
csupán nyomasztó emlék
mi a gazok
nyomában megmarad.

Az ítélet már
elhangozott felettük,
véres ármányból
több volt, mint elég.

Békét akar
s békéjét megteremti
életét védőn
az Emberiség.

Anton Pavlovics Csehov

1860 — 1904

Kilencvenöt évvel ezelőtt született
Taganroban. Aránylag fiatalon, 44
éves korában halt meg — de az
orosz nép szívében tovább él. Az
orosz nép úgy emlékszik meg róla,
mint egyik legnagyobb fiáról.

Anton Pavlovics Csehov életére
gondolva, az ember életéről: micsoda
nagy lelkiere és akaratra volt
szüksége, hogy legyőzze az élébe
tornyosuló akadályokat és korának
legnagyobb kritikai realitárává vál-
jék. Az élet mind újabb és újabb
akadályokat gördített útjába, mintha
csak próbára akarná tenni: méltó-e
arra a nagy zsenialitásra, amivel
rendelkezik?

Nem! Csehov egyáltalán nem di-
cselkedhetett azzal, hogy élete csak
valamennyire is könnyű és zöke-
nészelnéki lett volna. Utal is erre
Szuhorinnak írt egyik levelében:
„Azt, amit a nemes írók ajándéként
kaptak a természetől, a közrendű
írók ifjúságuk árán vásárolják meg.
Ijón novellákat fiatalbemből, aki
jobbágy fia, boltolegény volt, mi-
nistránszereget és diák; a rangok
tisztelőre, papok kezének csokolá-
sára, idegen gondolatok előtti haj-
bókoltásra nevelték; hallgatóként min-
den darab kenyerért, sokszor elver-
ték, sárcipő nélkül szaladgált a lec-
kezőkre, verekedett, kintozta az ál-
latokat, szerelt gazdag rokonoknál
ebédelni, álszentkedett isten és em-
ber előtt csak azért, mert ismerte
saját hiányosságát. Irja meg, hogyan
préselte ki magából ez a fiatal em-
ber cseppenként a rabsgógot, hogyan
érezte egy szép reggelen felébredve,
hogy erejében, már nem rabslóga-
vár, hanem igazi embervér csörgé-
dez.”

Ez volt az ut, amelyet Csehovnak
meg kellett járnia, hogy azzá vál-
tozzék, akinek mi ismerjük; azzá az
emberré, aki megveti és utálja az
aljasságot, mindazt, ami mesterkelt
és nem természetes; azzá az írót,
aki kiemelkedően szemébe vágja kora
társadalmának: néztek, hogyan
élelt! — Nem így kell élni!

Csehov írói munkássága az 1880-
as évek körül kezdődik. Egyetemi
hallgató. Közben különböző humoros

tartalmú lapoknak munkatársa. Ez
a kettős-elfoglaltság korántsem ne-
vezhető könnyűnek. De ő törhetetlen
akarattal és kitartással eleget tesz
mindkét feladatának: szorgalmasan
tanul, s közben szakít magának időt
az írásra is.

Rövid idő múlva — három-négy
év elteltével — kiforrott íróvá válik.
Csodálatos, korai kiforrottsága kife-
jezésre jut ebben az időszakban írt
műveiben (Az „Albion leánya”).

Apró szatirikus írásaiban megta-
nulta bemutatni az ember egész je-
lemét. Az elbeszélést az etikai el-
beszélés magaslatára emelte. Ezzel
új irodalmi formát teremtett meg —
az elbeszélést, — amely néhány ol-
dalon felel egy hosszabb novella,
vagy regény mondanivalóját.

Csehov már első elbeszéléseiben
az „apró emberek” barátlának és vé-
delmezőjének mutatkozik. Elitéli azo-
kat a jóllakott, lelkesen, a saját
szeszélyüket kielégítő „embereket”,
akik érzéketlenül haladnak el az
„apró emberek” nyomorúsága mel-
lett — sőt még gunyt is tűznek be-
lőjük. Mindez emészti az író. Fáj
neki a becstelenség, az aljasság, az
igazságtalanság. Egész írói munkás-
ságát az ellenük való küzdelem je-
lelmezi. De ugyanakkor elitéli azokat
is, akik alázatosan, minden emberi
büszkeség nélkül, rabslóga módra
alávetik magukat a durva hatalom-
nak. Maxim Gorkij a következő szav-
akat írja erre vonatkozólag Cse-
hovról: „Senki sem értette meg úgy,
mint Anton Pavlovics a kicsinyes
élet tragikumát és ekkor senki sem
tudta olyan kiméleltenlül élethe-
n megmagyarázni az emberek aljas, szor-
móru életét, a kispolgári hétközna-
pok komor károsának közepette.
Ellensége volt minden izléstelen-
ségnek; egész életét át harcolt ellene,
kigúnyolta, szenttelen, éles tollal

ábrázolta és még ott is felfedte az
izléstelen- és penészt, ahol első te-
kinetere ugylátszik, hogy minden
gyönyörű rendben van, minden ke-
ves, meghiit, sőt ragyogó...”

Csehov elbeszéléseit olvasva úgy
érezzük magunkat, mintha egy sötét,
levegőnélküli szobába lennénk be-
zárvva, s önkéntelenül is vágyat

érezünk, hogy kinyitunk ajtót, abla-
kot. Az általa bemutatott emberek
életéből éppen az hiányzik, ami a
legfontosabb: a levegő, a napfény.
Érzik ezt elbeszéléseinek egyes hí-
sei is: így nem lehet élni, ki kell
törni ebből a mocskos, undorító
életből. Ezt érzi „A halos szánú
kórterem” hőse is, amikor azt mon-
dja: „Eljön a jobb jövő, felvirrad az
új élet hajnala, győz az igazság és
lesz még egyszer ünnep a mi ut-
cánkban. En nem érem meg. Meg-
döglök addigra, de valakinek a död-
enőknél meg foglák élni. Üdvözlöm
őket. Teljes szívemből örülök a győ-
zelemnek. Előre barátaim.”

Számunkra ma már furcsa, idegen
világot ismerünk meg Csehov eibe-
széléseiből, amelyben a százalomra-
mélto, szürke kis emberek, — ne-
hogy belehaljanak az unalomba és
lustaságba — esztelen, álmos fon-
toskodással töltik el idejüket. Sze-
mitnek előtt sorban haladnak el a sze-
relemnek, a lustaságnak, a bulasá-
gnak és a földi javakért való mohó-
ságnak rabjai — egész életüket ki-
tölti a zavaros fecsegés a jövőről,
hiszen érzik, hogy a jelenben nincs
helyük.

Csehov drámból ugyanazt a vi-
lágot ismerjük meg, mint elbeszélé-
seiből. Ott van Olga, a „Három nő-
vér” egyike. Ő is akárcsak a „Lel-
kecském”, — az alázatos asszony —
csak alázatosan tud szeretni. Meg-
adással türi léha öccse feleségének
szeszélyeit; sirva nézi végig, hogyan
török össze nővéreinek élete, de te-
ni valamit nincs ereje.

Versínny a jövőről álmodozik, hogy
milyen szép lesz az élet 2-300 év
mulva, de arra már nem gondol,
hogy tenni is kellene valamit azért,
hogy ez az élet ne 300 év mulva,
hanem már holnap kezdődjék.

Ugyanig megvannak a „Cseresz-
nyéskert”-nek is a „Ványa bácsi”-
nak is a maga semmittevő, léha,
vagy alázatos rabslóga alakjai. De
velük mérszen szembeáll egy-egy
becsületes ember, aki szereti az élet-
et, dolgozik, küzd, megtalálja he-
lyét. Így a „Csereszny

Intézkedések az ideai termelés fokozására

Beszélgetés Mittelmann Alfréd elvtárral, az aradi TEBA textilgyár igazgatójával

Az aradi TEBA textilgyár munkaközössége szép termelési megvalósításokkal zárta az 1954. évet. Az RMP Központi Vezetősége és a kormány határozata a szabadforgalmu kereskedelemre való áttérésről fokozott feladatokat ró erre a vállalatra, csakugy, mint minden közszükségleti cikket gyártó termelési egységre.

Azért, hogy megtudjuk: milyen intézkedéseket tettek a vállalatnál a megnövekedett, olcsóbb és jobbminőségű termelés biztosítása érdekében, szerkesztőségünk (Scinteia) néhány kérdést intézett Mittelmann Alfréd elvtárhoz, a gyár igazgatójához.

KERDES: Vannak-e lehetőségei a TEBA gyárnak, hogy ebben az évben még nagyobb mértékben járuljon hozzá a dolgozók textilanyagokkal való ellátásához?

VALASZ: Kétségtelenül, hogy igen. Egyébként egész munkaközösségünk ebben az évben — első öt éves történetünk utolsó évében — azzal a szilárd elhatározással látott munkához, hogy biztosítsa a megnövekedett termelést, teljes erővel hozzájáruljon a jegyzendős és lejárda alapuló ellátási rendszer megszűntetéséről szóló határozat célkitűzéseinek valóra váltásához. Azt a tényt, hogy biztosíthatunk a nép számára több, olcsóbb és jobb minőségű terméket, bizonyítják az elmúlt évben szerzett tapasztalatok és az a szándékunk, hogy a tapasztalatok értékesítését kiterjesszük.

1954-ben, az elmúlt évekhez viszonyítva, gyárunk érezhetően növelte termelőképességét. Felépült és üzemben van egy új gyapott-fonóda, amely lehetőséget nyújt a vállalatnak, hogy eleget tegyen a megnövekedett termelésnek.

Szorgalmas munkával, a munkamódszerek szüntelen javításával vállalatunk munkaközösségének sikerült teljesítenie 1954. december 22-ig az évi globális értéket, bár a globális terv értéke jóval nagyobb volt, mint 1953-ban. A múlt évben növekedett a munka termelékenysége, a termelvények önköltségi ára pedig az évi tervfeladatokhoz viszonyítva érezhetően csökkent. Mindez az egész munkaközösség tevékenységének gyümölcse, amely a pártvezetőség ösztönzésére és a kommunizmus példájára igyekezett tökéletesebben kihasználni a gépeket és a munkaidőt és alkalmazni a fejlett munkamódszereket. Mindez a foganatosított műszaki-szervezési intézkedéseknek, a tervfeladatok idejében való felosztásának, a munkahelyek jó körülmények között történő anyagellátásának eredménye.

Ebben az évben gyárunk termelése sokkal nagyobb lesz. A mennyiségi terv az 1954. évi megvalósításokhoz viszonyítva 6—8 százalékkal növekszik. Teljes egészében megvalósíthatjuk, sőt túl is teljesíthetjük a feladatokat, ha figyelembe vesszük, hogy a vállalatban még sok belső tartalék hever kihasználatlanul.

Az aradvárosi néptanács negyedik ülészakának munkálatai

(Befejező rész)

A néptanács negyedik ülészakán megjelent képviselők a hozzászólások során elemezték a végrehajtó bizottság jelentését, amely gondos munka eredménye volt és részleteiben tárgyalta a néptanács tevékenységét. Bodor Gheorghe képviselő elvtárs szövegét a közlekedés megjavításának fontosságát és rámutatott, hogy a „November 7” és a „December 30” üzemek utvonálán közlekedő autbuszjáratot, a dolgozók kívánságainak megfelelően, összhangba kell hozni a gyárak munkakezdetének és befejezésének időpontjával. Jelenleg éppen abban az időben, amikor a gyári dolgozók munkába mennek, nem közlekedik az autbusz.

Csipa Katalin elvtársnő felhívta a végrehajtó bizottság figyelmét a kutyák újabb özömlésére, akik zsák-számra vásárolták össze a 2 lejes kenyert, míg a lisztet felemelt áron hozták a piacra. Javaslója ezenkívül a város szigorú köztisztasági ellenőrzését. Crisan Maria képviselő javasolja, hogy a néptanácsi képviselői folytassanak széleskörű felvilágosító munkát a nép vagyoniállam fokozottabb védelmére. A ségai milícia előtt létesített fiatal park fát a szabadon legelő kecskék lerágták, lelkiismeretlen egyének pedig kivágták a városi parkokba külfutott fiatal fenyőfákat.

Kens Jenő elvtárs bírálta a városi néptanács végrehajtó bizottságának és egyes osztályfelelőseinek magatartásában megnyilvánuló bürokrati-

KERDES: Milyen gyakorlati (konkrét) intézkedéseket tettek és mit szándékoznak tenni azért, hogy ebben az évben megnövekedjen, olcsóbb és jobb minőségű termelést biztosítsanak?

VALASZ: Ismeretes, hogy a szövőiparban a munka magas termelékenységét olyan mértékben lehet elérni, amilyen gondosan történik a nyersanyag és a segédanyagok előkészítése. Vállalatunkban intézkedés történt azért, hogy a szálak irizelése, festése és vegyi kezelése az ediginél nagyobb felelősséggel történjen. A múlt évben az előkészítési műveletek előforduló hibái miatt a szövődéknél nagy nehézségek voltak. A selejt százalékaránya növekedett, a termelvények minősége nem mindig volt megfelelő. Az előkészítési műveletek megjavítása jó hatást gyakorol a gyár egész munkájára.

A már eddig hozott és az ezutáni intézkedések nagyrészenek célja biztosítani a feltételeket a gépek és a nyersanyagok maximális kihasználására, illetve felhasználására. Az a tény, hogy egyes szakmákra gyengén képzett és kistermelékenységű munkásoknak kevés fizetésük volt, odavetelték, hogy egyes hónapokban bizonyos munkaerő-hullámzás mutatkozott, ez pedig a termelőképességet elégtelen kihasználásához vezetett. Ebben az évben célul tűztük magunk elé, hogy rendszeresen és tervszerűen foglalkozzunk a munkások, mesterek és segédmesterek szakmai képzésének emelésével.

Gyárunkban még komoly hibák vannak az előrehaladott tapasztalatok tanulmányozása és elterjesztése terén. Jól tudjuk azt, hogy minden üzemszállyon vannak olyan élmunkások, akik gazdag tapasztalattal rendelkeznek, akik alkalmazzák a szovjet- és saját munkamódszereiket. Ha gondosan tanulmányozzuk a munkások haladó tapasztalatait s elterjesztjük a munkacsoportok, üzemszállyok és az egész gyár keretében, akkor jelentős mennyiségű többtermelést valósítunk meg.

A szövőipar termelésének növelése és a minőség szüntelen javítása érdekében vállalatunkban intézkedés történt az egész gépi berendezés rendszeresebb műszaki felülvizsgálására. Ez lehetőséget nyújt majd ahhoz, hogy idejében felfedezzük a gépek és a felszerelés hibáit és pótoljuk a kikopott, vagy hiányzó alkatrészeket. Tudott dolog, hogy a termelékenység növelése és a termelvények minőségének javulása attól is függ, hogy miként működnek a gépek és a felszerelések. A termelést olyan mértékben növelhetjük, amilyen mértékben kiküszöböljük a gépek termelési holtidejét, amely az előre nem látott leállásokból ered.

A múlt évben egyes esetekben feltelesen végezték a javításokat, többek között azért, mert hiányosan szervezték meg a javító-csoportokat. Annak érdekében, hogy felszámolhas-

suk az 1954. évi hibákat, rátértünk a javító-brigádok átszervezésére s azokba magasabb szakképzettséggel rendelkező munkásokat soroltunk be. Elláttuk a brigádokat szerszámokkal és tárgyakkal, ami szükséges ahhoz, hogy biztosítsák a géberendezés megszakítás nélküli üzemeltetését.

Vállalatunk munkaközösségének állandó elfoglaltsága az, hogy ne csak megnövekedett termelést, hanem a fogyasztók igényeinek megfelelő minőségű termelvényeket biztosítson. A dolgozók teljes joggal jöminőségű és tartós anyagokat akarnak vásárolni. A mi kötelességünk az, hogy ezt a tényt szüntelenül szem előtt tartjuk. Ezért még az 1. 4. év végén számos műszaki-szervezési intézkedést hoztunk a minőségi ellenőrzés érdekében megjavítására. Ugyanakkor, mivel előre ismertük az 1955. évi tervfeladatokat, rátértünk a tervmunkák szervezési csoportosítására. Arra törekedtünk, hogy a cikkek minél egyszerűbben osszunk ki, figyelembe véve a géberendezés jellegzetességeit, valamint a dolgozók szaktudását, akik egy-egy cikket dolgoznak majd.

Ebben az évben folytatódunk gyárunkban a beruházási munkák. Befejeződnék az új vígony-fonóda építkezési és szerelési munkálatai, jelentősen kifejlődik a befejezési részleg; új festőed, új előkészítő építmény. E munkálatok megvalósítása megteremti a termelés és a termelékenység szüntelen növelésének és a minőségi munkának a feltételeit. Vállalatunk az elmúlt évben számos berendezést kapott. Jelenleg egyik központi elfoglaltságunk az, hogy ezeket a géberendezéseket sürgősen felszereljük és üzembe helyezzük, mert ezáltal leküzdhetjük az 1954-ben észlelt fogyatékokat, különösen a fehérítésnél, az aprétálásnál és a textilnyomásmánál.

Ugyanakkor szükséges még, hogy nagyobb támogatást kapjunk azoktól a vállalatoktól, amelyekkel együttműködünk. Így például tavaly nagy nehézségeket okoztak számunkra a bucaresti „Rascoală din 1907”, a temesvári TEBA és más gyárak, amelyek nem megfelelő fonalat küldtek. Az 1955. évi tervfeladatok sikeres megvalósítása megköveteli a vállalatunknál meg fennálló fogyatékoságok határozott felszámolását, a munkások és technikusok képességeinek, alkotó kezdeményezéseinek széleskörű mozgósítását. Azzal, hogy a legfontosabb és magas szakmai képzettséggel rendelkező munkások és technikusok bevonásával konkrét műszaki-szervezési intézkedéstervet állítunk össze, szüntelenül ösztönözzük az újítómunkát, biztosak vagyunk benne: egyre újabb lehetőségeket mozgósíthatunk a termelés növelése, az önköltségi ár csökkentése és a termelvények minőségének javítása érdekében.

(Megjelent a „Scinteia” 1955. január 12-i 3179. számában).

Gyümölcsöző barátság

Hazánk és a Bolgár Népköztársaság dolgozó népe ma emlékezik meg a román-bolgár barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezmény aláírásának 7. évfordulójáról. A két nép évszázados kapcsolatainak jelentős állomásához érkezünk el ma hét esztendője, amikor a Román Népköztársaság és a Bolgár Népköztársaság kormánykötődségei aláírták azt az okmányt, amely az országok közötti új típusú kapcsolatok egyik legmaradandóbb dokumentumává vált.

Románia és Bulgária népét a múltban sem választotta el egymástól a két ország közötti hőmpölygő folyam. Ellenkezőleg, a Duna összekötő kapocs a két ország között, amelynek életútját számos közös vonás jellemzi.

Vállvetve harcolt a két ország népe évszázadokon át a török hódítók ellen, akik iga alatt tartották Romániát is, Bulgáriát is. Függetlenségüket csak 1877 után nyerték el, amikor orosz katonai segítséggel lerázták magukról az idegen zsarnokokat.

Hasonlatos azonban a két ország történelme abban a tekintetben is, hogy a román és a bolgár földesurak egyaránt német származású urakodott ilettek mindkét nép nyakára. Mind a Hohenzollern, mind pedig a Kurburg inonarchia beváltotta a földesuraknak és más kizsákmányoló fétegeknek a hozzája fűzőt reményeit, mert népeik kegyetlen zsarnokainak bizonyultak.

Egyaránt szenvedett a két nép a Hitler-fasizmus kegyetlen ostromapáiai alatt és csak a szovjet hadsereg példátlan hősiességének köszönhető, hogy ebből a rettenetes sötétségből kimenekültek Románia és Bulgária népei. A fasizta járom lerázása után állandóan felélelve a két ország egymásközötti viszonya és a baráti, testvéri kapcsolatoknak már eddig is dus gyümölcseit élvezik Románia és Bulgária népei. Ezek a kapcsolatok egyben szerves részét képezik a szocializmus és demokrácia táborának országai között mind szorosabbá váló együttműködésnek.

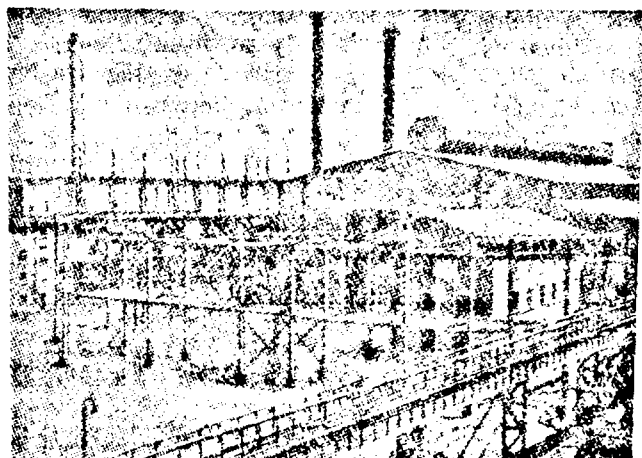
Amikor az elmúlt év derekán Gh. Gheorghiu-Dej elvtárs és Cservenkov elvtárs a román, illetve a bolgár nép nevében felavatta a két ország közötti a Szovjetunió segítségével felépített Duna-hidat, ismét meggyőződhetünk a békétábor országai közötti testvériségről, barátságról. Azon a hídon, amely Bulgáriát fizikailag is közelebb hozza Romániához, lengyel, magyar és csehszlovák munkások és mérnökök is dolgoztak.

Nagyszerű példája ez annak, hogy az egymást segítő népek egymás életét teszik szebbé, boldogabbá. Minden román dolgozó tudja, hogy a bolgár ipar, mezőgazdaság és tudományos élet sikerei a mi sikereinket is jelentik és ugyanakkor a bolgár dolgozók is örömmel és lelkesedéssel fogadják hazánk dolgozó népeinek eredményeit, amelyek hozzájárulnak saját vívmányaik fejlesztéséhez és megszilárdításához is.

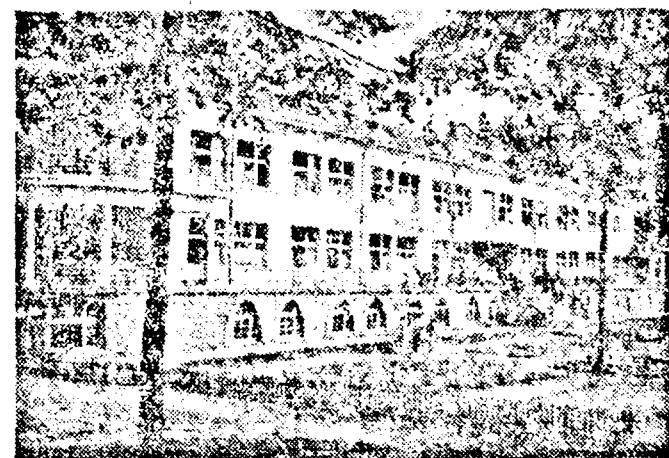
Egyek vagyunk a bolgár néppel a Szovjetunió iránti ragaszkodásban és szoréletben is. Ez a tény megnyilvánult akkor is, amikor a Bolgár Népköztársaság és a Román Népköztársaság kormányai nyilatkozataikban a szovjet külpolitikai vonalvezetés mellett foglaltak állást. Románia és Bulgária népei azonos lelkesedéssel csatlakoztak az európai béke és biztonság kérdésével foglalkozó moszkvai értekezletről kiadott közös nyilatkozathoz. Ez érthető is, mert mindkét népnél fontos-ságu érdeke, hogy minden eszközzel megakadályozza az új Wehrmacht létesítését, a német támadó militarizmus felélesztését.

Meggyőződésünk, hogy a román-bolgár barátság, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezmény a jövőben még eredményesebbé teszi a két ország közötti kapcsolatokat. Ipari, mezőgazdasági és kulturális téren elért tapasztalataink kicserélésével, egymás szükségleteit kielégítő termelőmunkákkal mind szebbé és boldogabbá tesszük a két ország népeinek életét. Ugyanakkor hasonló érzelmeink táplálunk a béke, a demokrácia és a szocializmus valamennyi országát iránt is, amelyeknek élén közös felszabadítók, testvéri barátunk és nagy támogatónk, a Szovjetunió áll.

Képek a népi Bulgáriából

Bulgária a múltban elmaradt mezőgazdasági állam volt. Fejlődésében a török megszállás után a nyugati imperialisták akadályozták meg, akik Bulgáriának ugyanugy, mint több más kelet- és délkelet-európai államnak, örök időkre a félgazdasági állapotban tengődő ország sorsát szánták. A felszabadult bolgár nép azonban a Szovjetunió hatalmas segítségével és a népi demokratikus országok támogatásával megkezdte az ország iparosítását. Képünkön a „V. I. Lenin” üzem, Bulgária első fémipari üze me látható.

A bolgár dolgozóknak a pihenéshez való jogát a népköztársaság alkotmánya biztosítja. Nagyszerű gyógy- és üdülőhelyek várják a dolgozókat Bulgáriában is éppen úgy, mint a Szovjetunióban és a többi népi demokratikus országokban is. Kényelmes, korszerű sanatóriumok, villák várják a dolgozókat, ahol jó levegő, élhető napsugárban gyűltenek erőt országépítő munkájuk folytatásához. Képünkön a Pestena város közelében lévő Rodope-hegység között épült szakszervezeti üdülőház látható.

HRISTO BOTEV:

(1849—1876)

Siess, vándor, szedd a lábad
ott fehérik apád háza;
a ház előtt hórót járnak,
lábuk uigan szaporozza.

„Isten hozott!” — üdvözlőnek
vén anyódnak és menyecskék.
S a lányok körbe, körbe!
— Jöttök ők is észrevették.

Ott röpti ifjú párja
ot is, akit rég szeretett.
Sebaj, találsz nemskára
új szeretőt, szebbet ennél!

Jón a házból édesanyád,
kocog feléd át a kerten;
hirtelen elsurja magát:
„Csak hogy megvagy, fiam, le-
kém!”

Nyakad forrón átöleli,
szorongatod öreg csontját.
Minden szava könnyel teli,
ajkai a paraszt ontják.

Várj, ne sirj még, mikor anyád
beszélni kezd volt mátkadról, —
szomorúbb hír vár még rád
jó apádról, két bátyádról.

Halld a gaz töröknek tettét:
fejét vették jó apádnak.
S tömlök mélyére vetették,
ott lótt meg két bátyádat.

Szörnyű gyász, mit a sors rám
[mért]:
a törökre rotnának ki,
hogy apódmért, két bátyádmért
tüstént megfizessek néki.

Feleségül gazdag lányt végy,
három napig üld a lakzit.
Majd dolgozik a szegény nép,
Verítke pénzt fiadzik.”

Igy beszélt nagy türelemmel,
szavaiól béke áradt...
Aki ilyen szelid ember,
nem is ember, de vadlalt!

Am akad itt, aki fékez,
felbukkan a jámbor szomszéd,
megigazsál, szava ékes:
„Elni, öcsém, hej, nagyon szépl

S élsz te, megvan kezéd, lábad,
jó az isten, jót át néked:
majd te tovább szaporítod
a megrikult nemzetéget.

De te sirs! — Ej, hagyd a köny-
nyet
a nőknek s a rongyos népeknek!
Bus napokra uigak jönnek, —
hudd el, így busulni vétek.

Aki meghalt, hadd nyugodjék!
Végy a papnak drága kőfűst,
csapj halotti tort s ha van még
bánság, halli borral öntöz.

Fordította: KÉPES GÉZA

Hatalmas méreteket ölt a bolgár nép kulturális fejlődése

A Bolgár Népköztársaságban nagyszámú könyv áll a dolgozók rendelkezésére. Az ország felszabadulása óta 19.944 könyv jelent meg 151.051.785 példányszámban.

Az új életet ábrázoló szocialista realista művek mellett számos ideológiai munka is megjelent. Így az utóbbi időben 659 ideológiai mű 10.962.520 példányszámban. Az Alami Könyvkiadó kiadványai közül az iskolai tankönyvek után a marxizmus-leninizmus klasszikusainak művei leníttek meg a legnagyobb példányszámban. Az olvasóközön-ség különösen Marx, Engels, Lenin, Sztálin népszerű kiadványban megjelent munkáit vásárolja.

Hasonló népszerűségnek örvendek Georgi Dimitrov és Viko Cservenkov elvtárs munkái. 1944 szeptember 9-e, Bulgária felszabadulása óta — G. Dimitrov munkái 84 és Viko Cservenkov munkái 58 kiadásban jelentek meg.

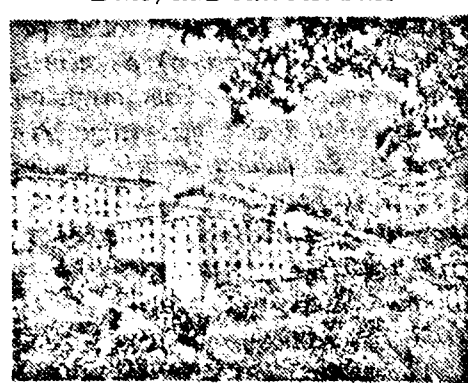
A bolgár írók és költők szépirodalmi művei is jelentős példányszámban állnak az olvasóközön-ség rendelkezésére. Az ország felszabadulása óta Hristo Botev forradalmi költő munkái 25 kiadásban 223.700 példányszámban jelentek meg. Hristo Smirnovski proletárköltő versei 154.287 példányszámban 15 kiadást értek meg. Mig Ivan Vazov,

Nagy sikerek esztendője

A bolgár nép a szocializmus építésében elért nagy sikerekkel köszöntötte az 1955. esztendőt. 1954 harmadik negyedében például a Bolgár Népköztársaság ipari termelésének volumene — az előző év megfelelő időszakához képest — 9,3 százalékkal növekedett. Az ország ipara egész sor új gyármány, többek között kombájnok és egyéb mezőgazdasági gépek termelésére lért át. 1954-ben a bolgár falvak 2200 traktort, 542 kombájnt kaptak.

Az elmúlt évben adták át rendelkezésére a „Karl Marx” szöveggyűjteményét, az új penicillin gyárat, az „Alekszandr Sztabinszki” gyűjteményét, a Rosicza-i vízierőművet. Közvetlenül újév előtt kezdte meg működését a Tundza folyón épült „Georgi Dimitrov” vízierőmű is. A múlt esztendő nagy eseménye volt a Bulgáriát Romániával összekötő „Béke és barátság hídja”-nak felépítése. A hid a Szovjetunió testvéri segítségével készült.

1954-ben tovább növekedett a bolgár nép további jóléte. A mezőgazdaságban elért sikerek eredményeképpen a Bolgár Kommunista Pártja és a Bolgár Népköztársaság kormányja a közfoglászati cikkek árát negyedizben csökkentette.

Képünk a „Pirin”-bánya dolgozói számára épült új lakóházakat ábrázolja.

A népek a béke védelméért

AZ NDK NEPI KAMARÁJA
A PRAGAI HATÁROZATOKÉRT

A Német Demokratikus Köztársaság népi kamarája január 12-én ülést tartott. Megvitatották a köztársaság főügyészét, az alkotmánybizottságot és a jogi bizottságot.

Ezután Johannes Dieckmann, aki az NDK népi kamarájának küldötté-ként részt vett a Lengyel Népköztársaság, a Csehszlovák Köztársaság és az NDK 1954 végén Prágában megtartott értekezletén, beszámolt az értekezlet munkálatairól.

Johannes Dieckmann kiemelte, hogy a prágai értekezlet középpontjában a moszkvai értekezleten részt vett államok közös nyilatkozata állott. Az előadó kidomborította, hogy milyen súlyos veszélyt jelentenek a Nyugat-Németország felfegyverzésére vonatkozó párisi egyezmények. Hangsúlyozta, hogy az NDK felfegyverzését tekintve Németország békés egysítségét minden fölé tartja, és a kérdés megoldása érdekében. Ezzel szemben a nyugati hatalmak és az Adenauer kormány militarista politikája Németország széttagoltságának állandósításához vezet. Németország békés egysítségét csakis tárgyalások útján lehet elérni.

A prágai értekezleten részt vett országok szilárd elhatározást hoztak, hogy a párisi egyezmények ratifikálása esetén minden szükséges intézkedést megtesznek függetlenségük, békés munkájuk megvédésére, határait és területi épségük biztosítására.

A jelentés megvitatása után a népi kamara képviselői egyöntetűen elfogadták a prágai értekezleten hozott határozatokat.

KÉT ANGOL VÁROSI TANÁCSOS
A MILITARIZÁCIÓ ELLEN

Frederic Lord, a rothenstalli városi tanács tagja kilépett a laburista pártból a pártvezetőségnek a német militarizmust támogató politikája miatt és belépett az Angol Kommunista Pártba.

Frederic Lord a laburista párt helyi szervezetéhez intézett leveleiben egyebek között ezt írja: „Ugy vélem, hogy a kommunista párt tagjaként sikeresebben harcolhatok a munkásmozgalom kombativ politikájáért. A kommunista párt felhívja az összes dolgozókat, hogy politikai és vallási meggyőződésükre való tekintettel nélkül foglaljanak állást Németország felfegyverzése és minden olyan politikai irányvonal ellen, ami háborúhoz vezet. Egy új német hadsereg megalakításának megakadályozása és a nézeteltérések megvitatására alkalmasabb nemzetközi előfeltételek megteremtése előmozdítása a béke és leszerelés ügyét.”

Kilenc hónappal ezelőtt Albert Righy, a rothenstalli városi tanács másik tagja hasonló okokból szintén kilépett a laburista pártból és csatlakozott a kommunista pártba.

SZÖVETSEGESEINK HINARBA
RANTOTTAK BENNÜNKET —
MONDJA A NYUGATNÉMET
IFJAK

„Vájjon arra kell-e kényszeríteni a németeket, hogy fegyverrel a párnájuk alatt aludjanak?” — Ezzel a címmel közölt jegyzetében a „The Economist” egyebek közt a következőket írja:

„Hasso von Manteuffel tábornok, a „Grossdeutschland” hadosztály volt parancsnoka és Heye tengerengy, a különleges hajóegységek volt parancsnoka, akik most a Bundesrat képviselői — az előbbi a liberális demokrata párt, a második Adenauer kereszténydemokrata szövetségének részéről — égnék a vágytól, hogy minden nyugatnémetországi állam polgár párnája alatt egy puskával és egy tankkal aludjon.”

A lap beismeri, hogy a közvélemény ellenségesen fogadja a Wehrmacht feltámasztására vonatkozó terveket. „A német közvélemény írtózik attól a gondolatától, hogy a „Volks-

sturm”-hoz hasonló hadosztályokat alakítsanak, mert ezek Hitler téblolyolt politikáját juttatják eszébe.

Kevésbé valószínű, hogy a NATO-hoz való német hozzájárulás eszméje erősebb volna, mint a hadsereggel és a tábornokokkal szembeni ellenérzések és mint az újabb pusztítástól való rettegés.”

A lap kifejti, hogy Nyugat-Németország újrafelfegyverzése a lakosság és különösen az ifjúság körében nagy felháborodást vált ki. A lap szerint Nyugat-Németországban sok ifjú mondhatja, hogy: „Szövetségeseink hínárba rántottak bennünket.”

A RATIFIKÁCIÓ MEG SOK FEJTÖRST OKOZHAT ADENAUER-NEK

A Washingtonban megjelenő Star című lap jelentése szerint az amerikai külügyminisztérium attól tart, hogy a bonni köztársaság még sok fejletést okoz majd a párisi egyezmények ratifikálásával kapcsolatban, mert a német nép nem támogatja a felfegyverzési terveket. „A németek sokkal inkább kétségbevonják, mint politikai vezetőik, a fegyverkezés ésszerűségét.”

„A német nép megérti — folytatódik a cikk — hogy a párisi egyezmények ratifikálása és Nyugat-Németországnak az északatlanti szövetségbe való bevonása esetén, a német egység nem valószínű, hogy megmarad.”

Ezzel kapcsolatban a cikkíró megjegyzi, hogy a szovjet kormány nyilatkozata a párisi egyezmények ratifikálásának kérdésében mely bevonást gyakorolt a német népre. „A párisi egyezmények ellenfelei kijelentik, hogy ha az egység arra Nyugat-Németországi fegyvertelen semlegességre, akkor érdemes ezt az árat megfizetni. Es a párisi egyezmények ellenfeleinek száma igen gyorsan szaporodik” — írja befejezőül a „Star”.

A kommunista és a munkáspártok szervező munkájának legfontosabb feladata

(A vezércikk folytatása)

A világ kommunista és munkáspártjainak tapasztalataiból kitűnik, hogy a végrehajtás ellenőrzése csak akkor eredményes, ha rögtön a határozat elfogadása után kezdődik s egészen a határozat végleges teljesítéséig tart; ha a helyi szervezetekben maguk a vezetők végzik ezt s ha személyi felelősséget tesznek a határozatok végrehajtásáért. A végrehajtás ellenőrzése csak akkor biztosítja a pártvezetőség pontos végrehajtását s csak akkor nevezi a párt kártevőit, ha magas elvi szinten tartja, ha az ellenőrzésbe bevonják a helyi pártaktivát és a pártönkormányzatot, a dolgozókat; ha a végrehajtás ellenőrzése együtt jár a bírálat és önbírálat széleskörű kibontakozásával, ha forradalmi éberséget és engesztelhetetlenséget tanúsítanak a párt irányvonalának torzításával és a fogyatékosokkal szemben. „Az ártalmas elemek gyors leplezésének és félreállításának legjobb módja — állapította meg a Francia Kommunista Párt XIII. kongresszusa — a demokratikus centralizmus” szöveg elv állandó megtartása, az alulról jövő ellenőrzés, a munka közben történő ellenőrzés.

A kommunista és a munkáspártok halasztálatlan feladatuknak tekintik, hogy a politikai feladatok színvonalára emeljék a szervező munkát, mindenképp javítsák a kádernémet és a végrehajtás ellenőrzését. Meggyőződésük, hogy ez sokoldalú tevékenységükben, még nagyobb sikereket biztosít.

Tíz évvel ezelőtt szabadult fel Varsó

Írta: F. HORIA

Január 17-én lesz tíz éve, hogy a dicsőséges szovjet csapatok, amelyek oldalán lengyel hazafiakból álló egységek is küzdöttek, a hitlerista hordákat üldözve felszabadították Lengyelország fővárosát. Akik látták Varsót 1945 január 17-én, sohasem fogják elfelejteni, hogy milyen szörnyű képet nyújtott ez a 80 százalékosan elpusztított, lerombolt város. Az utcákat füstölő romhalmozok borították. Több, mint 25.000 épület megsemmisült, vagy megrongálódott. Elpusztult számos muzeum, színház, iskola, kórház, a Vár, mintegy 1.000 mielőttnek nyilvánított régi épület és szobor. A főváros 1.300.000 lakosából csupán 22.000-en maradtak Varsóban.

A felszabadulás után a Szovjetunió testvéri segítségével pártatlanul gyors ütemben látták hozzá Varsót és egész Lengyelországot újjáépítéshez és fejlesztéshez. Boleslaw Bierut elvtárs, az új Lengyelország 10. évfordulója alkalmából tartott ünnepi ülésen előterjesztett jelentésében hangsúlyozta, hogy a népi tömegek alkáló lendületének kibontakozása nyomán az utóbbi tíz évben olyan hatalmas arányú társadalmi átalakulások mentek végbe Lengyelországban, amelyre nem volt példa a lengyel nép ezeréves történetében.

Tíz szabad év elteltével Varsó ma szebb, mint valaha. Új, szabad élet pezsg mindenütt, napról-napra fejlődik, virágzik a város, amely az új népi Lengyelországnak nemcsak kulturális, de egyik hatalmas ipari központja is lesz. Egyre több új üzem és gyár, iskola és színház, kórház, könyvtár és muzeum létesül. A népi hatalom éveiben épültek a „Warszawa” gépkocsigyár, az „Ursus” traktorgyár, az ország első finomacél öntője, ruházati ipari vállalatok, nagy gyógyszerárnyalók. A Wola, Zeran, Olekowitz, Grochow, Sulew és Kociewice lakónegyedek, újabban pedig a Młocin lakónegyed modern ipari központokká építettek ki.

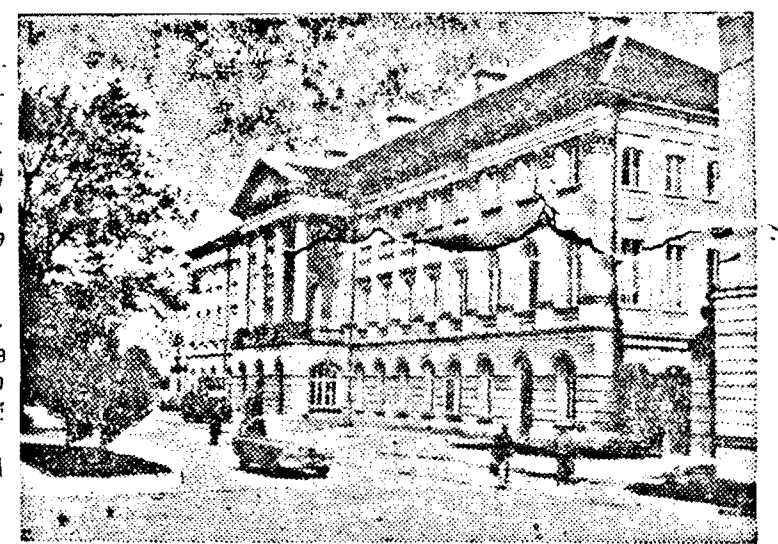
A városban gyors ütemben folynak a kulturális intézmények építkezési munkálatai. Jelenleg Varsóban a kü-

lönöző foku iskolákban kívül 16 felsőfokú tanintézet (a háborúelőtti ötletet szemben), 6. tudományos intézet, több, mint 30 színház és mozi, több száz orvosi rendelő működik.

A népi demokratikus rendszer nagy gondot fordít a történelmi műemlékek restaurálására. Újra felállították régi helyén Adam Mickiewicznek, a zsenális lengyel költőnek bronzszobrát. Restaurálták Kopernikusz, a világhírű tudós emlékművét. A főváros központjában gyönyörű emlékművet emeltek F. E. Dzerzsinszkinnek, október dicső hősnének, a lengyel forradalmi mozgalom kiemelkedő alakjának. Varsó peremvárosban állították fel a szovjet és lengyel hadsereg testvériségét hirdető emlékművet a Lengyelország és a Szovjetunió közötti örök barátság jelképeként. Varsó szívében több, mint kétszáz méter magasságban emelkedik a lengyel népi büszkesége, a Kultúra és a Tudomány Palotája, a szovjet nép nagylelkű ajándéka, amelyet a lengyel nép a szovjet emberek iránti mély hálaja jelöl. „A Barátság és a Testvériség szimbólumának” nevezték el.

Eltűnt a város régi arcúlat, amikor a nép verejtékes munkájából hasznathozó ingyenlők pazar villái, fényűző palotái mellett a perifériák sötét, nyomorúságos viskóiban tengődött a nép. A nyomorúságos helyen modern lakónegyedek, szociális és kulturális intézmények emelkednek. E lakónegyedek nagykiterjedésű parkjai a gyermekek, a boldog ifjúság örömteljes kacagásától hangosak.

Amint J. Cyrankiewicz, az európai országoknak az európai béke és biztonság szavatolására egybehívott moszkvai értekezleten kijelentette, Varsó lakói és az egész lengyel nép mindezeket a vívmányokat, egész új életet súlyos véráldozattal, a lengyel városok és falvak egész sorának elpusztulása árán vívta ki és kész elszántan harcolni az ország védelméért, további felvirágzásért.

Török-iráki katonai szerződés

BAGDAD. (Agerpres.) Törökország és Irak kormányja január 12-én közös nyilatkozatot tett közbe Menderes török miniszterelnök és Nuri Szaid iráki miniszterelnök bagdadi tárgyalásairól. A nyilatkozat szerint a két kormány elhatározta, hogy katonai szerződést köt „a Közep-Kelet stabilitása és biztonsága érdekében.”

A török kormánykötöttség szövege a török-iráki szerződésről szóló kapcsolatban kijelentette, hogy Törökország azáltal, hogy kétoldali szerződéseket köt az arab országokkal, „kapcsolatot akar teremteni az atlanti világ és az arab országok között.”

A Törökország és Irak közötti katonai paktum az amerikai diplomácia újabb kísérlete arra, hogy megbontsa az arab államok egységét és szolidaritását és a világ és részének országait bevonja közel- és középkeleti agresszív terveibe.

A hét filmjei

„DOZSA GYÖRGY” mozi: Január 20-ig: Vidám csillagok. Előadások: 3, 5, 7 és 9 óra. Naponta 11 óra korat.

„NICOLAE BALCESCU” mozi: Január 17-ig: Kettős műsor: I. A hajadon torma, II. A svéd gyufa. Előadások: 3, 5, 7 és 9 óra.

„HERBAC JANOS” mozi: Január 16-án: Kéto és Kote. Előadások: 3, 5, 7 és 9 óra.

„J. L. CARAGIALE” mozi: Január 16-án: Kéto és Kote. Előadások: 3, 5, 7 és 9 óra.

„UJ IDOK” mozi: Január 16-án: Az istenek tanácsa.

„SOLIDARITATEA” mozi (Gái): Január 18-ig: A nagy fordulat. Előadások: hétköznap: 7 óra, vasárnap: 3, 5 és 7 óra.

Közlemények

A városi Testnevelési és Sportbizottság közli, hogy valamennyi sportág edzői számára ismeretfrissítő tanfolyamot szervez, amelynek első előadására kedden, január 18-án délután 6 óra körül sor az állatorvosi főiskola épületének első emeleti 4. sz. szobájában. A tanfolyamon az összes edzők megjelenése kötelező.

Az ADAS aradrajoni felügyelősége az Aradon lakó biztosítottak tudomására hozza, hogy a biztosítási díjakat az ADAS aradrajoni felügye-

Mendés-France befejezte római tárgyalásait

ROMA. (Agerpres.) — TASZSZ. Mendés-France francia miniszterelnök január 12-én befejezte megbeszéléseit az olasz kormány képviselőivel.

A francia és az olasz sajtó annak a véleményének ad kifejezést, hogy a francia miniszterelnök meg akarta nyerni az olasz kormány támogatását az „európai fegyverlőrsztre” vonatkozó Francia tervezet, — ezért utazott Rómába. Mint a tárgyalások után kiadott közleményből kitűnik, az olasz kormány elvben hozzájárult a törzst megalakításához, de bizonyos fenntartásokkal.

Bár az olasz kormány megígérte Mendés-France-nak — hangsúlyozza az „Associated Press” római tudósítója, — hogy részben támogatja a fegyverlőrszt megalakításának tervét, a francia miniszterelnököt lehangolta az a mód, ahogyan az olasz kor-

mány a tervezetet fogadta. Mendés-France azt remélte ugyanis, hogy határozottabb támogatásban részesül, így könnyebben megnyeri Nyugat-Németország hozzájárulását is.

A közlemény magasztalja a párisi egyezményeket, amelyek — ugymond — „az európai egység megteremtésének fontos szakaszát jelentik.”

A francia-olasz gazdasági együttműködést illetően megegyeztek abban, hogy olasz tőkeket rész vesznek Franciaország tengerentúli területeinek gazdasági fejlesztésében, francia tőkeket pedig a dél-olaszországi gazdaság fellendítésében.

BONN. (Agerpres.) — Mint a „France Presse” hírügynökség jelenti, Mendés-France francia miniszterelnök Rómából elindult Nyugat-Németországba, hogy találkozzék Adenauer kancellárral.

Az Olasz Kommunista Párt országos konferenciájának január 12-i ülése

ROMA. (Agerpres.) — Az Olasz Kommunista Párt 4. országos konferenciájának január 12-i ülésén folytatták a vitát Palmiro Togliatti beszámolójával kapcsolatban. Pietro Secchia, a párt főtitkár helyettese utalt a párt sorainak kibővítésére és megerősítésére, valamint a kommunista politikai színvonalának emelésére elért sikerekre. Hangoztatta, hogy az olasz olasz demokratikus erők egysítése van szükség. Giuseppe Di Vittorio, az Olasz Szakszervezetek Országos Tanácsának (CGIM) főtitkára beszélt az olasz dolgozók jogairól folytatott harcáról. A gyáriparosok — mondták — több üzemben titkosrendőrségi osztályt létesítettek, megtiltották a munkásoknak, hogy panaszaikkal előhozakodjanak s hogy azt az

újságot olvassák, amelyeket akarják. A gyárba lépéskor megmotozzák a munkásokat.

Pietro Ingrao, az „Unita” római kiadásának igazgatója és Vittorio Bardini, az Olasz Kommunista Párt toscanai szervezetének titkára a béke harc fokozásával kapcsolatos kérdésekről s a német militarizmus elleni küzdelemről beszéltek. Pacini professzor, atomfizikus, a genai egyetem előadója kiemelte, hogy széleskörű propagandát kell kifejteni az atomháború előkészítésére vonatkozó tervek ellen. Fausto Gullo, a párt Központi Bizottságának tagja a munkásszály és a parasztság akcióegységének megszilárdításával foglalkozott.

WINSTON CHURCHILL:

„Kötelességünk, hogy biztonságossá tegyük a világot legalább tíz évre: a németek felfegyverzésével, az újrafelfegyverzés megakadályozásával, a német gyárak ellenőrzésével, a repülés tiltásával...”

(Churchill: „A második világ-háború”, V. kötet).

„Németországot meg kell fosztani az újabb fegyverkezésnek és annak lehetőségétől, hogy még egyszer támadó háborút indíthasson.”

(Zürichben mondott beszéde, 1946 szeptember 19).

ANTHONY EDEN:

„Részemről határozottan kijelentem, hogy nem vagyok hajlandó még egyszer kockázatot vállalni sem Németországgal, sem Olaszországgal, sem Japánnal. Csak egy mód van rá, hogy az emberiség biztonságban legyen tőlük: ha biztosítja, hogy teljesen le legyenek fegyverezve és soha többé ne próbálhassák ki ismét erejüket. Csakis így lehet kilátás a békére. A keserű leckét, amelyeket kapunk, ragaszkodnunk kell a legszigorúbb elővigyázatossághoz.”

(Ottawában mondott beszéde, 1943 április 1).

DWIGHT EISENHOWER:

„Személyes véleményem az, hogy az ellenségeskedés megszűnése után... Németországot meg kell szállni... A nagyobb szerepet játszott náciakat és bizonyos gyűlölködő törzseket kell eltiltani és meg kell büntetni... Ki kell zárni a lehelősegtől, hogy az ország háborús ereje feltámadjon. Ezt úgy lehet elérni, hogy szigorúan ellenőrizzük a nehézipart, vagy akár csak megakadályozzuk a repülőgépgyártást.”

(Eisenhower „Keresztényhad-jarat Európában” című könyvéből, Eisenhower beszélete Morghenthaun, 1944 augusztusában).

Mintha sohasem mondták volna...

Régi szólás-mondás, hogy a szó elrepül, az irás megmarad. Ez az igazság nyilvánvalóan nemcsak nyugati államférfiaknak, akik szeretnének elfeledtetni a világgal néhány évvel ezelőtti „könyvmű” kijelentését.

De a papír megmarad. S éppen ezért könnyen emlékebe idézhetjük Churchill, Eden és más uraknak mindazt, amit szentimentálisan „meggondolatlan” pillanataikban Németország jövőjével kapcsolatban nyilatkoztak.

Igaz, hogy — amint arról Churchill elszólása alkalmával nemrégiben meggyőződünk — az akkori dörgedelmes nyilatkozatok is sötét gondolatokat takartak. Amikor Churchill nyilvánosan és kétségtelenül az angol nép érzelmeinek megfelelően a németek felfegyverzéséről és újrafelfegyverzéséről megakadályozásáról fejezgett, titokban Montgomeryhez intézett táviratában arról intézkedett, hogy a németek által letett fegyvert gyűjtsék össze, hogy könnyen visszaadhassák Hitler zsoldosainak egy szövetséges háborúban.

Az alábbi sorok is hozzájárulnak ahhoz, hogy a népek ne legyenek olyan feledékenyek, mint amilyenek a fent idézett politikusok szeretnék tudni őket. A népek jól emlékeznek és nem felejtnek.

GEORGE C. MARSHALL (abban az időben az Egyesült Államok külügyminisztere):

„Szilárdan ragaszkodom Németországgal kapcsolatban ahhoz a politikai alaphoz, amelyet Potsdamban határoztak meg...”

(Kijelentése egy sajtókonferencián, 1947 március 9-én).

„A német nehézipar kérdését abból a szempontból kell nézni, hogy ne válhassék ismét veszedelem a világ békéje szempontjából.”

(Rádióbeszéde, beszámoló a moszkvai értekezletről, 1947 április 28).

DEAN ACHESON:

„Rendkívül fontosak voltak a londoni megbeszélésekben a német militarizmus újraeléde megakadályozására hozott biztonsági garanciák. Ez valami, amiről gyakran elfeledkeznek manapság, amikor a német gazdasági és politikai élet újraelélesztésében rejlik kockázatról beszélnek.”

(Beszéde az Amerikai Lapok. Egyesületében, 1949 április 28-án).

„Az Egyesült Államok mindig azon az állásponton volt, hogy Németországot nem szabad felfegyverezni és ezt az álláspontját nem változtatta meg.”

(1950 június 7-i sajtókonferencián tett kijelentése).

LUCIUS DU BIGNON CLAY (az Egyesült Államok első főmegbízottja Nyugat-Németországban):

„Legelső célunk, hogy megsemmisítsük, ami Németország háborús erejétől megmaradt és amely a jövőben egy háborús potenciált tudna kifejleszteni; hogy elűzzük a hatalomból a náciakat és távolítsuk őket.”

(Time, 1945 május 28).

JOHN J. McCLOY (Clay utóda, az Egyesült Államok főmegbízottja Nyugat-Németországban):

„Világos, hogy az a politika, melynek folytatására a főmegbízottakat utasították, nem engedte meg katonai vagy katonai jellegű erő felállítását Németországban. A bizottság feladata gondoskodni róla, hogy Németország felfegyverezése maradjon és Katonai Biztonsági Hivatalunk felől ezé.”

(U. S. News and World Report, 1949 november 4).

BERNARD M. BARUCH:

„Ugy kell Németországot iparát leszerelni — legalább egy generáció idejére —, hogy ne indíthassanak többet háborút.”

(Time, 1945 április 16).

GEORGES BIDAULT (1944-ben francia külügyminiszter):

„A józan ész azt bizonyítja, hogy addig nem lesz béke Európában, ameddig Németországtól — amely azt mindig megvárta — tartósan meg nem vonnak minden lehetőséget, hogy újra ártani tudjon. Németországot ártalmatlanná tenni, ehhez nemcsak az szükséges, hogy a biztos szövetségek gáját építsük köréje, hanem minden eszközt ki kell ragadni kezéből, amelylyel ártat. Orosz barátainkkal együtt elhatároztuk, hogy ezt ma megvalósítjuk a jövőért, és mindenkori.”

(A francia-szovjet szerződés aláírása után, 1944 dec. 21).

ROBERT SCHUMAN (1949-ben francia külügyminiszter):

„Kérem azokat, akik Németországnak az európai védelmi rendszerben való katonai részvételére gondoltának, fontolják meg alaposan ennek a politikának a következményeit. Ez a politika azonnal a nemzetközi kapcsolatok feszültségére és egy konfliktus veszélyére vezetne, amiért Franciaország sem a kockázatot, sem a felelősséget nem vállalhatja magára.”

(Nyilatkozata 1949 nov. 27-én).

„Ellenezük Németország újrafegyverzését.”

(Kijelentése Brüsszelben tartott sajtókonferenciáján, 1949 december 17).

PAUL HENRI SPAAK (abban az időben belga miniszterelnök):

„Intézkedéseket kell tenni, hogy a német militarizmus újraelélesztését megakadályozzuk.”

(Amsterdamban mondott beszéde 1949 május 15).